

**Toespraak bij afscheid cvdK Noord-Holland, Johan Remkes**

Haarlem, 17 december 2018

Excellentie, dames en heren, Johan,

Er zijn mensen van wie het pad het jouwe telkens blijft kruisen.

Johan, voor mij ben jij zo iemand.

Je was gedeputeerde in de provincie Groningen, en werd in 1993 Tweede Kamerlid voor de VVD. Ik weet het nog goed.

Ik was in die tijd hoofd Voorlichting van de VVD-fractie in de Tweede Kamer, en moest jou begeleiden bij je eerste schreden in Den Haag.

Een jaar later werd ik ook Tweede Kamerlid en waren we vier jaar lang collega's in de fractie.

Jij was lid van de vaste Kamercommissies Economische Zaken en Binnenlandse Zaken, ik van de vaste commissies Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Binnenlandse Zaken.

Of het in de volksaard van de Groninger ligt of toch gewoon een eigen karaktertrek is, zeker is dat je de kat uit de boom kijkt.

Je reageert niet meteen, maar kijkt eerst goed wat er aan de hand is.

En vervolgens pik je er precies uit wat je nodig hebt.

In 1998 werd je staatssecretaris van VROM in het kabinet Kok II.

Vier jaar later, in 2002, werd je minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in de kabinetten Balkenende I, II en III en vice-premier.

Ik mag als eerste spreken vanmiddag, dus ik weet niet of anderen het ook zullen doen. Maar iemand moet het toch even hebben over jouw roken. *Een tevreden roker is geen onruststoker*, zo wil het gezegde.

Feit is dat je je altijd weinig gelegen liet liggen aan de Tabakswet, de Arbowet en andere wetgeving om het roken op de werkplek te ontmoedigen.

En waar het echt niet kon of mocht, verrichtte je wél alvast wat voorbereidende handelingen - door een shaggie te draaien voor buiten. Hoe zwaar een overleg ook was, jouw shag was altijd zwaarder!

Toen ik in 2005 vanuit de Tweede Kamer solliciteerde naar het ambt van commissaris van de Koningin in de provincie Gelderland, moest ik bij jou op gesprek. Het best bewaarde geheim van Den Haag!

In 2010 kruisten onze paden elkaar weer, toen je na nog eens drie jaar Kamerlidmaatschap werd benoemd tot commissaris van de - toen nog - Koningin in de provincie Noord-Holland.

Zo heb ik je in de Kring van commissarissen zien komen, en werden we opnieuw collega's. In de politiek en het openbaar bestuur kom je elkaar altijd weer tegen.

In de Kring was je portefeuillehouder Rijksheren en Zorgvuldig Bestuur. Daaronder vielen integriteit, de Wet bibob, de weerbare overheid en de rol van commissarissen van de Koning bij bestuurlijke conflicten.

Onderwerpen die jou en mij na aan het hart liggen, en waarvan je de belangen zorgvuldig en voortreffelijk hebt behartigd.

Als doyen van de Kring wil ik je daarvoor veel dank zeggen.

Johan, vandaag neem jij afscheid als commissaris van de Koning in Noord-Holland. Op 23 januari neem ik afscheid als commissaris van de Koning in Gelderland.

Na mij zullen verschillende mensen - onder wie de minister van Binnenlandse Zaken - nog allemaal aardige dingen over je zeggen.

Zo gaat dat als je afscheid neemt.

Ik doe dat nu ook, en wat ik zeg meen ik van harte.

Dagblad *Trouw* publiceerde ooit een lijst van 'de tien rijzigste mannen in de Nederlandse politiek'.

De krant zegt zich hierbij niet zozeer te hebben laten leiden door de werkelijke lengte, als wel door de belevingslengte.

Hoe het ook zij, in die lijst sta je op de derde plaats - je moest respectievelijk Joseph Luns en Barend Biesheuvel voor laten gaan.

Maar wie zich niet laat imponeren door die één meter 96, je soms wat norse uitstraling, je wat hoekige Groningse accent en je indrukwekkende staat van dienst, leert een fijne kerel kennen, met een geweldig gevoel voor humor.

Je hoeft het niet altijd roerend met elkaar eens te zijn, om een goede werkrelatie te hebben. Op de inhoud mag je groots verschillen.

Daarvoor zit je ook in de gemeenteraad, de Staten, de Kamer, de regering of in de Kring van commissarissen.

Maar je bereikt het meest als je de relatie goed weet te houden. En dat kun je.

Johan, het was me een genoegen, elke keer als onze paden elkaar kruisten. En wie weet komen wij elkaar hier of daar weer tegen. Ik hoop het, het ga je goed.